

Louise Bourgeois

Louise Bourgeois' såkaldte Celler er ladet med sanselighed, smerte, symbolik og højspændt drama. Disse dybt originale og personlige rumlige værker – som hun først for alvor begyndte at arbejde med, da hun var næsten 80 år – indtager hele museets Sydføj.

Louise Bourgeois (1911-2010) er en af det 20. århundredes mest markante og indflydelsesrige kunstnere. Hun er en central figur i Louisianas samling, ikke mindst med Edderkoppepar, den store skulptur fra 2003. Samme år præsenterede Louisiana første gang Bourgeois i en retrospektiv udstilling og nu følger Structures of Existence: The Cells, der koncentrerer sig om en anden af hendes mest originale værktyper, Cellerne. Betegnelsen spiller på alle ordets betydninger fra fængsels- og munkecelle til kroppens mindste enheder af liv.

Hvert værk er en selvstændig, rumlig enhed fyldt med nøje arrangerede genstande, der i samspil med vægge af glas, gitter eller gamle døre skaber sanselige og psykologisk højspændte scenarier. Udstillingen rummer 25 af disse Celler foruden et udvalg af mindre skulpturer, malerier og tegninger.

Udstillingen er tilrettelagt af Haus der Kunst i München i samarbejde med Garage Museum of Contemporary Art, Moskva, Guggenheim Museum Bilbao og Louisiana.

WILLIAM KENTRIDGE THICK TIME

16.2.2017 - 18.6.2017

Louisiana præsenterer den første store soloudstilling i Skandinavien med den sydafrikanske kunstner William Kentridge, der er kendt verden over for sine tegninger, film, skulpturer, performances og opera- og teaterproduktioner.

William Kentridge er født 1955 i Johannesburg, hvor han fortsat bor og arbejder. Han fik sit gennembrud i de tidlige 1990'ere med poetiske sort/hvide stop motion film, men siden årtusindeskiftet har han videreudviklet sit formsprog og kombineret det med sin kærlighed til både film- og teaterverdenen. Resultatet er en række installationer bestående af levende billeder, musik, tekst og skulpturelle genstande. En form for både komplekse, følelsesladede og medrivende teaterscener, der indhyller og overvælder os som beskuere.

Hjertet i disse tableauer er altid mennesket — det koloniserede, det regulerede, det undertrykte, det flygtende og det drømmende menneske. Som Kentridge skildrer med både humor og finfølelse, stor indlevelse og sjældent poesi.

William Kentridge — Thick Time er udarbejdet i samarbejde med Whitechapel Gallery, London, Museum der Moderne Salzburg og The Whitworth Art Gallery, Manchester.

C. L. Davids Fond og Samling har ydet støtte til udstillingen.

NYE HOVEDVÆRKER William Kentridge – Thick Time fokuserer på en række af kunstnerens markante værker fra perioden 2003-2016, bl.a. Right Into Her Arms (2016), O Sentimental Machine (2015) og More Sweetly Play the Dance (2015). Det bliver også mulighed for at se et nyt

værk, som Kentridge har lavet specielt til Louisianas udstilling samt lejlighed til at genopleve The Refusal of Time (2012). Dette værk blev præsenteret i foråret 2016 sammen med museets nyere værker og står allerede som et nyt hovedværk i Louisianas samling.

<https://www.youtube.com/watch?v=qVVKztMlCK0>

<https://www.youtube.com/watch?v=5JIQGiQLSYI>

About the Whitechapel Gallery exhibition <https://www.youtube.com/watch?v=5pc2Yi3SU7k>

Torben Weirup om udstillingen:

Documenta er den store globale kunstudstilling i Kassel, der cirka hvert femte år pejler de nyeste tendenser i billedkunsten.

Documenta-udstillingen i 1959 fik Louisianas stifter, Knud W. Jensen, til fuldstændig at sadle om og lade det nyåbnede museum satse på international avantgardekunst i stedet for tidens danske maleri.

Documenta viste sidste gang, det var i 2012, et ganske overvældende og helt og aldeles vidunderligt værk af den sydafrikanske billedkunstner William Kentridge. Det var formodentlig hele den enorme udstillings største enkeltoplevelse – og siden er værket, »The Refusal of time«, blev købt af netop Louisiana, som fra midten af februar viser en omfattende udstilling med Kentridge, der skulle give et billede af hans værk gennem de sidste 15 år.

Kentridge er langt fra et ukendt navn i den internationale kunstverden. Men »Thick time«, som udstillingen hedder, er William Kentridges første soloudstilling i Skandinavien.

William Kentridge blev født i Johannesburg i 1955. Som ung studerede han både billedkunst og teater – og der er da også tydelige teatrale og scenografiske elementer i flere af hans værker. I »The Refusal of time« kan man for eksempel have en oplevelse af, at man befinder sig i en mørklagt teatersal. Der er stole omkring en, og man kan også sidde på dem. Der står megafoner på stativer, og der er opstillet nogle besynderlige Storm P.-agtige – bevægelige – maskiner som rekvisitter. Og rundt om på væggene projiceres film, der både udgør et sammenhængende hele og opløses i mindre fortællinger, som undertiden kan bringe minder om et kukkaseteater, hvor betragteren tages med ind i hjemmets stuer. Eller der udspiller sig absurde scenerier, der synes beslægtet med ældre komiske film.

Endnu ældre forekommer værkets procession: Det er, som om Kentridge trækker på nogle lange traditioner i teaterhistorien.

Til inciterende musik og recitation bevæger en række mennesker sig gennem et middelaldergråt landskab: Udråbere, musikanter, skuespillere og nogle, der trækker sæde maskiner efter sig som et led i en fortælling om... tilsyneladende alting.

For eksempel tiden. I »The Refusal of time«, som i andre af William Kentridges værker, er der ofte henvisninger til tiden og uendeligheden, til lysets hastighed, til kosmos og til menneskelivet defineret som en tidsramme.

Tiden kan være fremadskridende hos Kentridge, men den kan også gå baglæns – eller den kan stå stille. Som den undertiden gør, når man oplever et virkelig stort kunstværk. Sådan var det at opleve »The Refusal of Time« første gang i en gammel hal i en del af banegården i Kassel.

Efter med succes at have forsøgt sig med film og teater i 1980'erne, gik det endelig op for Kentridge, at der, hvor han virkelig kunne få forløst sit talent, var et område af billedkunsten, hvor navnlig teatret har stor betydning, og hvor han også kunne anvende sine erfaringer med filmmediet.

Kentridge begyndte at tegne. Mange tegninger. For han skulle bruge dem til at skabe animerede film. Som tegner var Kentridge teknisk fremragende, og man kan såmænd sagtens se, hvad tegningerne forestiller, men så sker der noget forunderligt undervejs. Motivet har en tendens til at ændre sig, så genstandene på filmen skifter karakter og udseende, og ofte ender i det ydre rum i filmene, der havde en lighed med tidlige stumfilm. For eksempel om at sende en raket til Månen, og en af filmene hedder såmænd »Rejsen til Månen« og leder ikke uventet tanken hen på Jules Verne.

Om noget var William Kentridges tidlige film fulde af poesi – men det udelukkede ikke et samfundskritisk perspektiv. Apartheid i Sydafrika blev officielt afskaffet i 1990, men nogle af strukturerne blev ved med at eksistere, og William Kentridge oplevede Johannesburg som en korruperet by, hvilket blandt andet kommer til udtryk i et filmværk med den ironiske titel »Johannesburg, 2nd Greatest City after Paris«.

Det overordnede indtryk af William Kentridges værker er kaos. Fordi billederne er levende, kan de opleves som en collage, der løber løbsk.

Værkerne er som en levende collage, der indeholder et uoverskueligt antal billedelementer, der både er tegninger, billeder af bogsider, citater hentet fra kunsthistorien og fra den politiske propagandas æstetik. Uden at der er et entydigt udsagn.

For fuld malerisk kraft

Der er ikke et system, ikke en tilværelsesforklaring, slet ikke en politisk ideologi, der kan sætte noget som helst på formel. Heller ikke naturvidenskaben kan give en udtømmende forklaring på tidens og tilværelsens mysterium. Naturvidenskabsfolk er ellers tilbagevendende skikkelser i William Kentridges værker – men også de må give fortabt over for en eller anden form for poetisk strøm i værket, der om noget viser, at tilværelsen er forunderlig. Konkrete begivenheder – for eksempel i Sydafrikas historie – anvendes ikke entydigt som politisk protest, men snarere til at sige noget alment om det at være menneske. Og om menneskets tilbagevendende konflikter. Det kendetegner stor kunst.

Kentridges originalitet er som antydnet ikke gået upåagtet hen. Han er ikke overraskende blevet bedt om at skabe scenografi til teater- og operaforestillinger.

2012 var ikke første gang, Kentridge udstillede på den prestigefulde Documenta, som var en udstillingsplatform, der blev etableret af lokale kræfter i Kassel ud fra en ambition om at genintroducere den moderne kunst, som under nazismen var blevet betragtet som entartet og derfor forbudt. Siden er Documenta blevet den udstilling, der i reglen viser, hvilke tendenser, der er på vej frem i den internationale kunst, og allerede i 1997 og igen i 2001 var Kentridge inviteret.

Også museer fra Louvre i Paris til Tate i London og MOMA i New York har vist udstillinger med Kentridge, der også har deltaget i biennalerne i Venedig og Sao Paulo.

LOUISIANA ON PAPER BARNETT NEWMAN 6.1.2017 - 17.4.2017

Den amerikanske kunstner Barnett Newman (1905-1970) var en af de fremtrædende figurer på 1950'ernes kunstscene i New York. Her arbejdede han på radikal og revolutionerende vis med maleriet sammen med kunstnere som Willem de Kooning, Jackson Pollock og Mark Rothko.

Sammen brød de med den dominerende europæiske tradition og banede med såkaldt 'abstrakt ekspressionisme' og 'Color Field'-maleri for helt nye retninger inden for kunsten. En ny tids kunstnere, mente Newman, måtte frigøre sig fra alle bindinger, dykke ned i kaos og vriste sandheden ud af tomheden for nå frem til et "sublimt nu".

Også som tegner og grafiker var Barnett Newman grænseoverskridende og søgte nye veje i forsøget på at udtrykke mentale og eksistentielle grundvilkår. Og det er netop i den egenskab, vi kan møde ham i denne Louisiana on Paper udstilling, der viser et udvalg på 12 tegninger og 26 grafiske arbejder. Værkerne er udlånt af Kunstmuseum Basel, Kupferstickkabinett.

Arkitekturens Værksteder WANG SHU

De er socialt bevidste, systemkritiske, visionære. Tænker bæredygtigt og arbejder med traditionelle materialer og håndværk. Louisiana sætter de kommende år fokus på en ny generation af toneangivende og prisvindende arkitekter, der rundt om i verden forholder sig til og arbejder med såvel lokale som globale udfordringer.

Kina er første "nedslag" i Louisianas nye serie Arkitekturens Værksteder. Med base i Hangzhou, sydvest for Shanghai, står Wang Shu (der i 2012 modtog Pritzker-prisen, kaldet arkitekturens Nobelpris) sammen med sin kone Lu Wenyu i spidsen for Amateur Architecture Studio. Som tegnestuens navn antyder, har parret en vision om at lade spontanitet, forhåndenværende materialer og lokal kultur og byggetradition danne grundlag for en arkitektur, der med Wang Shus egne ord bør være "et hus snarere end en bygning".

Udstillingens konkrete udformning bliver til i samarbejde med Amateur Architecture. Den vil ud over at præsentere udvalgte projekter også omfatte en mere generel introduktion til traditionel kinesisk kultur og filosofi som erklærede inspirationskilder for Wang Shu. Desuden indgår Amateur Architecture's installation At The Parallel Scene fra Venedig Biennalen 2016, hvor Wang Shu var et af hovednavnene.

VÆGTER DET LOKALE I en tid, hvor Kinas eksplosive urbanisering udhuler landområderne og overalt efterlader sig spor af billigt betonbyggeri, modarbejder Wang Shu tendensen ved at genbruge materialer fra bygninger, som myndighederne systematisk river ned for i stedet at bygge efter vestligt forbillede. Amateur Architecture vægter altså enkel funktionalitet over spektakulær form, restaurering over nyopførelse, tradition over modernisme.

Med projekter som Ningbo History Museum og China Academy of Art i Hangzhou insisterer Amateur Architecture således på at vende opmærksomheden mod kinesisk historie, filosofi, landskab og kultur.

Det er en praksis, der samtidig lægger afstand til den indflydelse fra vestlig kultur, der også i Kina er en tydelig konsekvens af globaliseringen.

EN ÆGTE OG MESTERLIG VIRTUOS Wang Shu blev i 2012 tildelt den fornemste arkitektoniske hæder, Pritzker-prisen, for sin evne til at skabe arkitektur, der "åbner nye horisonter og samtidig er gennemstrømmet af sans for sted og erindring." Juryen påpegede, at Wang Shus bygninger har en unik evne til at kalde fortiden frem, uden at benytte sig af direkte historiske referencer, og at hans arkitektur er eksemplarisk, når det gælder om at skabe kulturel kontinuitet og puste nyt liv i traditionerne.

Pritzker-pris juryen noterede sig desuden, at "nok kalder han sit studio for Amateur Architecture, men han arbejder som en sand og virtuos mester, der til fulde behersker arkitekturens virkemidler - form, skala, materiale, rum og lys. 2012 Pritzker-prisen gives til Wang Shu for hans bygningers exceptionelle egenskaber og kvalitet og for hans stadige engagement i en kompromisløs og ansvarlig form for arkitektur, der er rodfæstet i en stærk fornemmelse for kultur og sted."

FRA PRESTIGEPROJEKTER TIL NY BEVIDSTHED Louisiana har i en årrække præsenteret store tema-udstillinger om arkitektur som f.eks. LIVING, New Nordic og AFRIKA. Med en række nye monografiske udstillinger tages tråden nu op fra serien Arkitekturens Værksteder, der blev vist i perioden 1998-2005 og som havde fokus på stjernearkitekter og deres prestigeprojekter – navne som f.eks. Norman Foster, Frank Gehry og Jean Nouvel.

Ambitionen med en ny runde af Arkitekturens Værksteder er at tegne et billede af den udvikling, der har været siden da og arkitekturens nye ståsteder. Hvordan arbejder en nye generation af toneangivende arkitekter? Hvordan forholder de sig til globaliseringen, sociale problemer, miljøet osv? Serien vises over en årrække og tæller ud over Wang Shu også navne som bl.a. Alejandro Aravena fra Chile (modtager af Pritzker Prisen 2016) og Tatiana Bilbao fra Mexico.

<http://www.archdaily.com/798567/spotlight-wang-shu>

<http://www.archdaily.com/211958/wang-shu-by-alejandro-aravena/>

Torben Weirup anmelder udstillingen:

Det kan næppe være andre end Wang Shu og Lu Wenyu, der har kaldt deres tegnestue Amateur Architecture Studio.

Parret med amatørarkitekturen er emnet for en nyåbnet udstilling på Louisiana. Her har man i de senere år vist nogle meget omfangsrige, tematisk disponerede udstillinger, der har berørt væsentlige emner ved den ansvarsfulde opgave at bebygge verden. Nu vender Louisiana tilbage til monografiske udstillinger om enkelte bygningskunstnere - og i dette tilfælde et arkitektpar, der tager deres ansvar meget alvorligt.

Det sker på et tidspunkt, da arkitekter fra store dele af verden strømmer til Byggeplads Kina for at få deres bid af de enorme bygnings- og infrastrukturprojekter, der gennemføres i disse år. På alle mulige måder en bemærkelsesværdig indsats, der har løftet Kina økonomisk. Men som så meget andet har det ikke været uden omkostninger, fremgår det indirekte af udstillingen om Lu Wenyu og Wang Shu. Wang Shu har blandt andet modtaget Pritzker-prisen, der kun gives til helt, helt store arkitekter som for eksempel Jørn Utzon, for nu lige at nævne den eneste dansker, der har modtaget den. Lu Wenyu og Wang Shu deltog - igen - i sidste arkitekturbiennele i Venedig. Som flere andre bidragsydere til den store udstilling i byens tidligere orlovsværft, Arsenale, slog parret et slag for en genopdagelse af ældre håndværksmetoder og af traditionelle materialer som en modvægt til verdens mange tårne i stål og glas og bemærkelsesværdige former, der af mange opleves som åndløse og fremmedgørende.

Arkitekturudstillinger er vanskelige, fordi 1) bygningerne som regel ikke kan flyttes ind i museernes sale, 2) fordi ikke alle tegninger og modeller har den lysende formidlings pædagogiske klarhed, og 3) fordi der kan være en tendens til at intellektualisere banale begreber, der i grunden er ganske naturlige for os som mennesker, der også forstår, hvad bopæl og arbejdsplads og infrastruktur er. Og hvornår det er både funktionelt og menneskevenligt og måske tilmed grønt.

Louisiana har som tidligere løst formidlingen af arkitektur forbilledligt ved at understrege det sanselige i Lu Wenyus og Wang Shus arbejde med bygningsmaterialer og udstille dem på rad og række, som var der tale om en installation - ligesom under Venedig-biennalen. Men ikke desto mindre materialer, som man som individ forstår kvaliteten ved og historien bag. Det greb er så kombineret med visuelle fremstillinger af nogle af de projekter, Amateur Architecture Studio rent faktisk har fået gennemført, som for eksempel et historisk museum i Ningbo, en kinesisk millionby. Museet er blevet bygget af genbrugsmaterialer fra de landsbyer, der måtte ryddes, for at byen kunne vokse. Så det bliver helt bogstaveligt for et historisk museum: Hvis disse mure kunne tale...

Efter udstillingens billeder at dømme har Wang Shu og Lu Wenyu formelig bygget et bjerg af en bygning ved hjælp af ødelagte huse; lag på lag, som var det skifer eller blot vekslende stenarter. Hvilket ikke betyder, at parret forsager beton, når det er nødvendigt. De sørger blot for, at strukturen fra bambussen, der er anvendt i fremstillingsprocessen, er bevaret i betonens overflader, så det er muligt at forstå metoden og dermed den håndværksmæssige tradition, der er så afgørende for Amateur Architecture Studio, fordi det fortæller om, hvor vi kommer fra. Midt i al moderniteten.

Så vidt strækker Wang Shu og Lu Wenyu sig i deres forsøg på at - i hvert fald i enklaver - at bevare fortiden som eksempler på bedre byggeskik, at parret indgår aftaler med myndighederne om nok

1 Highlights Louisiana 22. Februar + 1. Marts 2017

at opføre et byggeri - men på betingelse af at de får lov til at arbejde med bevaring af for eksempel ældre landsbyer.